

2012-01-12

Dnr: 10005.12.A1

Verksamhetsberättelse

Smittskydd Värmland

Verksamhetsår 2011

Innehållsförteckning

Inledning	3
Sammanfattning	3
Fortbildning och annan kompetensutveckling	4
Information och extern utbildningsaktivitet	4
Samarbete/samverkan med andra verksamheter - smittskydd	5
<i>Barnhälsovården</i>	5
<i>Division allmänmedicin</i>	5
<i>Klinisk mikrobiologi och infektionskliniken</i>	5
<i>Länsstyrelsen/Region Värmland</i>	5
Speciella aktiviteter inom vårdhygienområdet	5
<i>Följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler</i>	5
<i>Vårdrelaterade infektioner</i>	5
<i>Ny-/ombyggnation</i>	6
<i>Dialysverksamhet och reservvatten</i>	6
<i>Materialgrupper</i>	6
<i>Upphandling av textil- och tvättservice</i>	6
<i>Kommunal vård och omsorg</i>	6
<i>Arbete på nationell nivå</i>	6
<i>Veterinärmedicin</i>	7
<i>Hygien inom förskolan</i>	7
Speciella satsningar under 2011	7
Ekonomi	7

Inledning

Smittskydd och sektionen för vårdhygien är sammanslagna till Smittskydd Värmland och utgör i Värmland alltså en enda enhet. Det finns självfallet en specialisering inom enheten men alla i personalstyrkan arbetar periodvis med både smittskyddsområdet och hygienområdet.

Under 2011 har enheten flyttat in i nya lokaler som är både större och mer ändamålsenliga. Det har dock varit en del inkörningssvårigheter på data- och telesidan och det har därför gått åt en hel del kraft i början av 2011 att installera Smittskydd Värmland i de nya lokalerna.

Sammanfattning

- Under 2011 har ett nytt terapikompendium för antibiotikaterapi vid hud- och mjukdelsinfektioner tagits fram i samarbete med läkare från infektionskliniken, som arbetat på Smittskydd Värmland under begränsad tid. Läkare på Smittskydd Värmland har också lett arbetet med att ta fram rekommendationer för profylax i samband med kirurgi på kvinnokliniken.
- Smittskyddsläkaren har liksom tidigare varit ordförande i terapi-gruppen för antibiotika och terapigruppen för vaccinationer inom ramen för läkemedelskommitténs arbete. Personal vid Smittskydd Värmland har deltagit i utvecklingsarbetet av det s.k. infektions-verktyget, ett databaserat program för registrering och rapportering av vårdrelaterade infektioner samt vårdåtgärder som innebär risk-faktorer. Även antibiotikavalen ska dokumenteras i strukturerad form. Infektionsverktyget ska sedan introduceras som en påbyggnad till journalsystemet Cambio Cosmic. Avsikten är att man ska kunna få ut mätdata som underlättar beslut, framför allt inom patientsäkerhets-arbetet.
- Den vårdhygieniska sektionen har deltagit i patientsäkerhetsarbetet då det gäller att mäta och registrera följsamheten till basala hygienrutiner. Under året har två medarbetare vid sektionen slutat. Tidigare hygien-sjuksköterskan Gun Fridh har blivit chef för Sterilcentralen och ersatts av tidigare avdelningschef på AnOpIVA, Tomas Wilhelmsson. Tomas Wilhelmsson har också arbetat inom Landstingsfastigheter som sak-kunnig vid olika byggprojekt. Den 31 december 2011 avgick också vår hygienöverläkare, dr Eva Andersson, med ålderspension. Ersättare är redan rekryterad och tillträder tjänsten i början av år 2012.
- Smittskyddsläkaren har liksom tidigare ingått i den expertgrupp som ger medicinska råd beträffande asylsjukvården.

- Läkare, sjuksköterskor och assistenter vid Smittskydd Värmland har deltagit i olika utbildningar precis som tidigare år. Utbildningsinnehållet har omfattat kännedom om SmiNets anmälningsystem, smittskyddslagen, terapirekommendationer, Svecac-systemet, basala hygienrutiner och riktlinjer för vaccination av i utlandet födda barn.
- Det aktuella smittskyddsläget i länet följs kontinuerligt. Anhopning av allmänfarliga och anmälningspliktiga sjukdomar registreras och åtgärdas. Under 2011 har antalet fall av flera allmänfarliga sjukdomar ökat (bland annat inhemsk salmonella och MRSA). En detaljerad redovisning över sjukdomarna presenteras i WermlandsSmittan nr 1, 2012.
- Smittskyddsläkare och smittskyddssjuksköterska deltar i det HIV- och STI-förebyggande arbetet i Värmland. Det sker bl. a. genom expertgruppen inom SRHR-området (sexuell, reproduktiv hälsa och rättigheter).
- Antal paragrafärenden enligt smittskyddslagen har ökat under 2011.

Fortbildning och annan kompetensutveckling

Smittskyddsområdet inklusive hygien och infektionssjukdomar har varit under stark utveckling. En del av personalen går delkurser vid Nordiska hälsovårdshögskolan i Göteborg. Vi har också varit representerade vid de årliga nationella studiedagarna för smittskydd, vårdhygien och smittskyddsassistenter.

Information och extern utbildningsaktivitet

Som framgår under sammanfattningen ovan så har personalen vid Smittskydd Värmland deltagit i ett stort antal utbildningar. Precis om under 2010 har aktiviteten varit särskilt hög inom Strama-området, d.v.s. antibiotikakunskap. Strama är nu också en del av den nationella patient-säkerhetsatsningen och smittskyddsläkaren deltar i den gruppering inom landstinget som arbetar med denna.

Läkare från Smittskydd Värmland har medverkat i flera ST- och AT-utbildningar och dessutom vid flera olika klinikers fortbildningsmöten. Vi har också deltagit i utbildningar riktade mot skolhälsovården och privata vårdgivare. Personal vid Smittskydd Värmland har också medverkat i olika aktiviteter som har varit riktade mot allmänheten och som koordinerats av vår informationsenhet på landstingskansliet. Vår personal har dessutom medverkat i utbildningsinsatser för vård-studerande vid Karlstad Universitet.

Samarbete/samverkan med andra verksamheter - smittskydd

Barnhälsovården

Liksom tidigare har det hållits regelbundna träffar med barnhälsovården i Värmland.

Division allmänmedicin

Vi har också sedan många år ett tätt samarbete med division allmänmedicin och Smittskydd Värmland har medverkat vid flera s.k. Gulanmöten under året.

Klinisk mikrobiologi och infektionskliniken

Smittskydd Värmland, mikrobiologen och infektionskliniken har varje vecka gemensamma fortbildningsmöten för läkarna. Smittskydd Värmland har varit huvudansvarig för flera av dessa möten.

Länsstyrelsen/Region Värmland

En läkare har varit föreläsare vid Regional samverkanskurs.

Speciella aktiviteter inom vårdhygienområdet

Följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler

Vårdhygiensektionen leder arbetet i det länsövergripande kvalitetsrådet för vårdhygien. Det hålls möten två gånger per år.

Lokala nätverksgrupper av hygienombud finns i Arvika, Karlstad och Torsby. Antalet deltagare i Arvika är cirka 30, i Karlstad cirka 150 och i Torsby cirka 30 stycken. Deltagarna representerar de flesta verksamhetsområden inom hälso- och sjukvård samt tandvård. Under det gångna året har hygienombuden arbetat särskilt intensivt med följsamhetsmätningar av basala hygienrutiner. Sådana följsamhetsmätningar utförs varje månad på de flesta enheter. Härvidlag har ett nytt datasystem, Hyru, använts för att man ska kunna dokumentera följsamheten till hygienrutiner. De resultat som har uppnåtts har återkopplats till chefslinjen, och denna återkoppling kommer att förenklas av att även chefslinjen under 2012 kan logga in i Hyru-systemet.

Vårdrelaterade infektioner

Slutenvårdsenheterna inom Landstinget i Värmland (LiV) har kontinuerligt genomfört mätningar av vårdrelaterade infektioner och associerade riskfaktorer. Man har även deltagit i de nationella mätningar höst och vår som genomförs av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Sektionen för vårdhygien har fortlöpande ett samarbete med kvalitetsenheten för genomförandet av dessa mätningar.

Ny-/ombyggnation

Vårdhygien har deltagit i flera arbetsgrupper som handlat om ombyggnation av befintliga lokaler i LiV. Det har framför allt rört sig om byggnationer inom Centralsjukhuset, Karlstad (CSK). Mycket av detta arbete har initierats efter att Hus 2 kommit i full drift. Ett särskilt prioriterat område är ombyggnation av barnintensivsjukvården (BIVA) och planeringen för en helt ny enhet i ett andra steg. Denna planering har tyvärr gått något långsammare än önskvärt. Nu börjar ändå alla bitar falla på plats. Dessvärre har vi kanske ytterligare ett drygt år framför oss i icke ändamålsenliga lokaler. I väntan på att den nya BIVA-enheten kan tas i bruk har vi genomfört skärpta hygienrutiner och det genomförs bl.a. rutinmässig odling av personal och anhöriga med avseende på förekomst av olika typer av resistenta bakterier.

Arbetat med att planera för ersättningslokaler för Operation Öst har fortgått under hela året. Hygiensektionen har härvidlag anlitats flitigt.

Dialysverksamhet och reservvatten

En av hygiensjuksköterskorna ingår i kvalitetsrådet för dialysverksamheten i Värmland. Detta område inkluderar också hantering och användning av reservvattenanläggningen på CSK.

Materialgrupper

Hygiensjuksköterskor deltar i ett flertal materialgrupper som bestämmer sortimentet av förbrukningsartiklar inom landstinget i Värmland.

Upphandling av textil- och tvättservice

Under året har LiV genomfört en upphandling av textil- och tvättservice. Personal från vårdhygien har deltagit i detta arbete.

Kommunal vård och omsorg

Vårdhygieniska sektionen vid Smittskydd Värmland har kontinuerlig kontakt med den kommunala vården om olika vårdhygieniska frågor inklusive ny- och ombyggnationsfrågor. Hygienronder inom vård- och omsorgsboenden fortsätter. Under året har man avslutat hygienronder inom Sunne och Karlstads kommuns särskilda boenden.

Arbete på nationell nivå

Personal från vårdhygien har deltagit i Socialstyrelsens arbetsgrupp som tar fram övergripande rutiner vid vård av patient med hög smittsam infektion. Personal vid Smittskydd Värmland deltar också i

Smittskyddsinstitutets MRSA-grupp, i vilken analyser och genomgång av MRSA-situationer i landet kontinuerligt utförs.

Veterinärmedicin

Vårdhygieniska rutiner har blivit ett diskussionsämne inom veterinärmedicin p.g.a. utvecklingen av multiresistenta bakterier inom djurvärlden. Vårdhygien har deltagit i genomgång och utarbetande av hygienrutiner i verksamhet inom detta område.

Hygien inom förskolan

Under året har man påbörjat en stor satsning på att förbättra hygienrutinerna inom förskolan. Förskolelärare utbildas till hygienombud tillsammans med förskolechef och BVC-sjuksköterska. Först ut var Karlstads kommun. Denna aktivitet spänner över både hygien- och smittskyddsområdet. Färre antal sjuka barn har påverkan både samhällsekonomiskt och medicinskt.

Speciella satsningar under 2011

Under 2011 har samtliga Sveriges landsting deltagit i olika aktiviteter inom patientsäkerhetsområdet. Ett s.k. patientsäkerhetsråd har bildats i Värmland och i detta deltar smittskyddsläkaren. Områden som speciellt prioriterats har varit följsamhet till basala hygienrutiner samt ansträngningar att få ner antibiotikaförskrivningen i länet. Det har också utgått statliga medel för att underlätta Strama-arbetet. Strama-gruppen i LiV uppfyller nu alla kriterier och har också en finansierad läkartjänst på halvtid. Strama-arbetet kommer ytterligare att intensifieras under 2012 inom ramen för patientsäkerhetssatsningen.

Ekonomi

Smittskydd Värmlands årsbudget för 2011 var 6 541 000 kronor. Det inkluderar försäljning av vårdhygienisk expertis till länets kommuner, vilket inbringade ca 330 000 kronor. Den största delen av budgeten utgörs av kostnad för personal. En mindre del har används till material, resekostnader och kurser - en nog så viktig del i en kunskapsbaserad verksamhet. En budget på ca 300 000 kronor för klamydia.se är förlagd till Smittskydd Värmland.

Verksamheten gick med ett överskott på ca 100 000 kronor. Detta kan helt och hållet förklaras av att en medarbetare (nu pensionerad) reducerat sin arbetstid. Denna reduktion kommer inte att bestå under 2012.

Smittskydd Värmland

Olle Wik
Smittskyddsläkare